

Środa, 11 marca 2015 r.

P8_TA(2015)0063

Sprawozdanie z postępów Czarnogóry w 2014 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie sprawozdania z postępów Czarnogóry w 2014 r. (2014/2947(RSP))

(2016/C 316/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej przyjęte w dniach 19–20 czerwca 2003 r. i załącznik do nich zatytułowany „Agenda z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej”,
  - uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Czarnogóry, z drugiej strony⁽¹⁾ z dnia 29 marca 2010 r.,
  - uwzględniając wynik konferencji w sprawie przystąpienia Czarnogóry do Unii Europejskiej, która odbyła się w dniu 16 grudnia 2014 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie postępów osiągniętych przez Czarnogórę we wdrażaniu reform (COM(2012)0222) oraz konkluzje Rady z dnia 26 czerwca 2012 r. zawierające decyzję o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Czarnogórą w dniu 29 czerwca 2012 r.,
  - uwzględniając komunikat Komisji pt. „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania w latach 2014–2015” z dnia 8 października 2014 r. (COM(2014)0700) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji SWD(2014)0301 pt. „Sprawozdanie z postępów Czarnogóry w 2014 r.”, a także orientacyjny dokument strategiczny na lata 2014–2020 przyjęty dnia 19 sierpnia 2014 r.,
  - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Ogólnych z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie rozszerzenia UE oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia,
  - uwzględniając oświadczenie i zalecenia będące wynikiem 9. posiedzenia Komisji Parlamentarnej ds. Stabilizacji i Stowarzyszenia UE – Czarnogóra z dni 1–2 grudnia 2014 r.,
  - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Czarnogóry,
  - uwzględniając pracę stałego sprawozdawcy Komisji Spraw Zagranicznych ds. Czarnogóry Charlesa Tannoeka,
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Czarnogóra jest obecnie jedynym krajem w regionie, który tymczasowo zamyka rozdziały negocjacyjne z UE oraz otwiera nowe, co stanowi pożądaną postać; mając na uwadze, że uważa się, iż ta wiodąca rola oznacza większą odpowiedzialność zarówno w kontekście regionalnym, jak i w odniesieniu do całego procesu rozszerzenia;
- B. mając na uwadze, że każdy kraj kandydujący jest oceniany na podstawie własnych osiągnięć, a dalsze postępy będą uzależnione od skutecznego wdrożenia strategii reform i planów działania przyjętych przez ten kraj;
- C. mając na uwadze, że trwały dialog i konstruktywna współpraca między rządem a opozycją mają istotne znaczenie dla osiągnięcia postępów w przygotowaniach do przystąpienia oraz dla zapewnienia zaufania obywateli do procesu wyborczego i instytucji państwowych; mając na uwadze, że wszystkie siły polityczne powinny nadal skupiać się na procesie przystąpienia tego kraju do UE;
- D. mając na uwadze, że Czarnogóra powinna dalej wykazywać się dobrymi wynikami w dziedzinie praworządności, co jest podstawowym warunkiem wstępnym przystąpienia do UE oraz przyjęcia obowiązków związanych z członkostwem w UE; mając na uwadze, że korupcja pozostaje bardzo poważnym problemem;

⁽¹⁾ Dz.U. L 108 z 29.4.2010, s. 3.

Środa, 11 marca 2015 r.

- E. mając na uwadze, że społeczeństwo obywatelskie odgrywa istotną rolę w procesie reform i integracji z UE;
- F. mając na uwadze, że kwestia wolności wypowiedzi i wolności mediów jest wciąż powodem do niepokoju; mając na uwadze, że w okresie, którego dotyczy sprawozdanie, odnotowano nowe przypadki użycia przemocy wobec mediów, chociaż według doniesień są one coraz rzadsze; mając na uwadze, że właściwe organy muszą usprawnić dochodzenie i ściganie w przypadku starych i nowych incydentów, a także stworzyć pozytywną atmosferę dla swobodnego i niezależnego funkcjonowania mediów;
1. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w negocjacjach akcesyjnych i odnotowuje, że do tej pory otwarto szesnaście rozdziałów, w tym rozdziały 23, 24 i 31, natomiast dwa rozdziały (nauka i badania, edukacja i kultura) zostały tymczasowo zamknięte;
  2. zachęca do kontynuacji negocjacji akcesyjnych na podstawie wdrożonych reform i konkretnych rezultatów, zwłaszcza w dziedzinie praworządności, środowiska medialnego i zwalczania korupcji; wyraża zadowolenie z przyjęcia w dniu 16 grudnia 2014 r. wielu ustaw zgodnych z planem działania dotyczącym rozdziału 23; jest zdania, że postępowi w negocjacjach i poprawie ram strategicznych, normatywnych i instytucjonalnych musi towarzyszyć rzeczywisty postęp na miejscu, obejmujący wdrażanie odnośnych planów działania i strategii;
  3. z zadowoleniem przyjmuje dalsze wzmocnienie struktur negocjacyjnych, w tym utworzenie Rady ds. Praworządności; wzywa rząd do wzmocnienia koordynacji wewnątrz instytucji oraz rozszerzenia konsultacji między ministerstwami;
  4. przypomina, że reformy związane z praworządnością stanowią sedno procesu integracji europejskiej i są głównym warunkiem postępu w ogólnych rozmowach akcesyjnych; uważa, że wola polityczna ma nadal podstawowe znaczenie dla osiągnięcia i utrzymania istotnych postępów w zwalczaniu korupcji i przestępczości zorganizowanej, co stanowi ostateczny sprawdzian niezawisłości, skuteczności i profesjonalizmu wymiaru sprawiedliwości;
  5. zwraca uwagę, że ważne jest zapewnienie uczestnictwa w procesie reform oraz czynnego udziału społeczeństwa obywatelskiego, tak aby osiągnąć niezbędny postęp w negocjacjach; wzywa do aktywniejszej kontroli parlamentarnej w tym zakresie;
  6. wyraża zadowolenie z przyjęcia planu działania na 2014 r. mającego na celu zwiększenie kontroli parlamentarnej oraz parlamentarnego kodeksu etyki w grudniu 2014 r.; podkreśla potrzebę zwiększenia zdolności do działania parlamentu Czarnogóry i podjęcia działań następczych w związku z przyjętym przez parlament w lipcu 2013 r. sprawozdaniem technicznym w sprawie domniemanego sprzeniewierzenia funduszy publicznych do celów partii politycznych, oraz podkreśla, że wymiar sprawiedliwości wciąż nie przeprowadził wszystkich niezbędnych działań; zachęca rząd, by rozważył odpowiednie zalecenia parlamentu Czarnogóry oraz poprawił dostęp parlamentu do odnośnych informacji;
  7. jest zaniepokojony faktem, że głęboka polaryzacja krajowej sceny politycznej doprowadziła do bojkotu niektórych posiedzeń parlamentarnych przez główną partię opozycyjną, mianowicie tury pytań premiera, i że zagraża to demokratycznemu funkcjonowaniu instytucji; dlatego też wzywa wszystkie siły polityczne, zarówno rządowe, jak i opozycyjne, by skupiły się na procesie przystąpienia kraju do UE oraz zaangażowały w trwały dialog i konstruktywną współpracę, zwłaszcza w parlamencie; podkreśla, że silna wola polityczna jest niezbędna dla pomyślnej realizacji strategii i wzmocnienia instytucji;
  8. zachęca rząd do skutecznego wdrożenia zaleceń OBWE/ODIHR, Komisji Weneckiej i GRECO dotyczących ordynacji wyborczej zgodnie z europejskimi standardami i najlepszymi praktykami, w tym również w odniesieniu do prawa do startowania w wyborach jako niezależny kandydat, proporcjonalnego finansowania publicznego w celu stworzenia równych warunków dla wszystkich kandydatów, a także kontrolowania partii politycznych; zauważa, że wybory lokalne charakteryzowały się zarzutami o nieprawidłowości wyborcze; podkreśla, że właściwe organy powinny wszcząć dochodzenie, a w razie konieczności ścigać sprawców;
  9. podkreśla, że należy jasno oddzielić stanowisko państwa od stanowiska partii; wyraża zadowolenie z przyjęcia w grudniu 2014 r. nowej ustawy o finansowaniu partii politycznych i wzywa wszystkie partie polityczne do przedstawienia wyników skutecznego wdrożenia tej ustawy, której celem powinno być znaczne ograniczenie możliwości sprzeniewierzenia funduszy publicznych; ubolewa, że istotne elementy odnośnego prawodawstwa przyjęto bez międzypartyjnego konsensusu;

Środa, 11 marca 2015 r.

10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja położyła w procesie akcesyjnym większy nacisk na reformę administracji publicznej; z zadowoleniem przyjmuje postępy w tej dziedzinie, lecz stwierdza, że należy poczynić dalsze kroki, aby poprawić jakość ustawodawstwa i lokalnego zarządzania; podziela obawy dotyczące upolitycznienia administracji publicznej; wzywa do dokonania postępów w zwiększaniu przejrzystości, skuteczności i rozliczalności administracji rządowej na szczeblu centralnym i lokalnym oraz do poprawy koordynacji działań organów administracji, a także koordynacji między samorządami lokalnymi, zwłaszcza w dziedzinie inwestycji, planowania projektów i ich wdrażania; uważa, że kluczowe jest rozwiązanie problemów dotyczących kryteriów zatrudniania, zwalniania i oceniania pracowników, niewdrożenia ocen wyników oraz słabych zdolności administracyjnych, nadzorczych i kontrolnych;

11. zachęca do dalszych wysiłków mających na celu zwiększenie zdolności do działania urzędu rzecznika praw obywatelskich w sprawach dotyczących przeciwdziałania dyskryminacji;

12. z zadowoleniem przyjmuje nową strategię dotyczącą reformy sądownictwa na lata 2014–2018 i stwierdza z zadowoleniem, że odnośny plan działania został generalnie wdrożony w terminie oraz że wybrano nowego prokuratora generalnego; z zadowoleniem przyjmuje nowe środki prawne mające na celu zwiększenie przejrzystości procedury wyboru prokuratorów generalnych; zauważa, że postępy poczynione w dziedzinie reformy sądownictwa ułatwiły otwarcie czterech dodatkowych rozdziałów podczas międzyrządowej konferencji w grudniu 2014 r.; zachęca do dalszych wysiłków na rzecz monitorowania i dalszego zmniejszania zaległości w rozpatrywaniu spraw oraz długości postępowań sądowych, a także sprawniejszego funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego;

13. z zadowoleniem przyjmuje postępy Czarnogóry we wdrażaniu reform mających na celu zapewnienie niezawisłości i większej skuteczności wymiaru sprawiedliwości; jest wciąż poważnie zaniepokojony nieuprawnionymi naciskami na niezależność sądownictwa, zwłaszcza przy rekrutacji i rozwoju kariery sędziów i prokuratorów; podkreśla pilną potrzebę uściślenia kryteriów wyboru przy nominacjach i awansach, a także przestrzegania zasad legalności i proporcjonalności w postępowaniach dyscyplinarnych; wzywa do przeprowadzenia kluczowych reform systemu rekrutacji, awansów i kar dyscyplinarnych dla sędziów i prokuratorów; odnotowuje, że część tych kwestii będzie przedmiotem pakietu ustaw dotyczących organizacji sądownictwa;

14. jest zaniepokojony zaległościami Trybunału Konstytucyjnego w rozpatrywaniu spraw, w szczególności tych dotyczących możliwego systematycznego naruszania praw człowieka, takich jak inicjatywa rozpatrzenia kwestii konstytucjonalności ustawy o wykroczeniach;

15. jest zaniepokojony, że nie podjęto istotnych wysiłków w celu położenia kresu bezkarności w sprawach dotyczących zbrodni wojennych; zachęca właściwe organy do terminowego prowadzenia spraw dotyczących zbrodni wojennych, w tym również na najwyższym szczeblu; wzywa właściwe organy, by skutecznie przeprowadziły śledztwa, oskarżyły, osądziły i ukarały sprawców zbrodni wojennych zgodnie z międzynarodowymi standardami, a także by zadbały o wykonanie orzeczeń sądowych oraz zagwarantowały ofiarom łatwy dostęp do wymiaru sprawiedliwości i godziwą rekompensatę;

16. jest zaniepokojony faktem, że mimo znacznych środków finansowych przekazanych władzom przez międzynarodowych darczyńców osiągnięto jedynie niewielkie postępy w zwalczaniu korupcji, która nadal stanowi zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania oraz stabilności instytucji demokratycznych, praworządności i rozwoju gospodarczego; wzywa krajową komisję ds. wdrożenia strategii walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną – jako główną jednostkę koordynującą zwalczanie korupcji – do odegrania bardziej proaktywnej roli; podkreśla pilną potrzebę aktywniejszego udziału i skuteczniejszej współpracy rządu, wszystkich sektorów życia publicznego i społeczeństwa obywatelskiego w zapobieganiu korupcji, we wzmacnianiu prawodawstwa i ochronie informatorów;

17. wzywa władze do rozszerzenia uprawnień prokuratorów, sędziów, policji i innych organów ścigania oraz do wykazania się solidnymi wynikami w dziedzinie dochodzeń, postępowań sądowych i wyroków skazujących na wszystkich szczeblach, w tym również w sprawach o korupcję na wysokim szczeblu; wyraża zadowolenie z przyjęcia przepisów antykorupcyjnych, zwłaszcza dotyczących lobbingu, ogólnego postępowania administracyjnego, zamówień publicznych oraz poprawek do przepisów o zapobieganiu konfliktom interesów; wzywa do ich skutecznego wdrożenia, aby umożliwić pogłębienie współpracy między organami ścigania oraz rozbudować system rozpoznawania konfliktów interesów i weryfikacji oświadczeń majątkowych; wzywa Komisję, by ściśle monitorowała wdrażanie tych przepisów; uważa, że należy wzmocnić instytucje, aby umożliwić im przyjęcie bardziej proaktywnego podejścia wobec korupcji, a także w pełni zaangażować nową komisję parlamentarną w nadzór nad pracami agencji antykorupcyjnej, która powinna dysponować wystarczającymi zasobami; podkreśla, że braki w zakresie niezawisłości i rozliczalności wymiaru sprawiedliwości pozostają przedmiotem głębokiego zaniepokojenia i utrudniają zwalczanie korupcji;

Środa, 11 marca 2015 r.

18. wzywa także wymiar sprawiedliwości do bardziej przejrzystych działań w dziedzinie korupcji i przestępczości zorganizowanej, szczególnie w odniesieniu do zamieszczania w wyrokach nazw przedsiębiorstw, osób prywatnych i urzędników zamieszanych w takie przestępstwa;

19. zauważa, że częste zmiany prawa mogą obniżyć skuteczność walki z przestępczością zorganizowaną; wzywa do zwiększenia możliwości działania właściwych organów, w szczególności przy prowadzeniu złożonych dochodzeń i skomplikowanych spraw; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie poprawek do kodeksu karnego w celu zapobiegania radykalizacji i ekstremizmowi religijnemu oraz monitorowania ich przejawów; z zadowoleniem przyjmuje nowe przepisy prawa karnego, które za niezgodne z prawem uznają wstępowanie w szeregi „zagranicznych bojowników”, w tym dżihadystów; wzywa właściwe organy do skutecznego wdrożenia stosownych przepisów prawnych w celu zapobiegania wszelkim ewentualnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa obywateli Czarnogóry oraz monitorowania takich zagrożeń; podkreśla, że należy zwalczać wszelkie formy ekstremizmu;

20. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie umowy o współpracy strategicznej i operacyjnej między Czarnogórą i Europolem, postęp w negocjacjach dotyczących zawarcia umowy z Eurojustem oraz uzyskanie przez instytucje Czarnogóry statutu obserwatora w odpowiednich europejskich sieciach sądowych; zachęca do ścisłej współpracy operacyjnej z odpowiednimi europejskimi organami ścigającymi, w tym w kwestii handlu ludźmi;

21. odnotowuje niedawne wysiłki na rzecz ulepszenia mechanizmów konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, aby uzyskać większą przejrzystość w prowadzeniu polityki i stanowieniu prawa w pluralistyczny sposób; z zadowoleniem przyjmuje publiczne debaty na temat przeglądu planów działania dotyczących rozdziałów 23 i 24; zachęca właściwe organy, by w dalszym ciągu dbały o trwałe finansowanie publiczne dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz odpowiednie ramy instytucjonalne; z zadowoleniem przyjmuje powołanie przez rząd nowej rady ds. rozwoju organizacji pozarządowych; wzywa właściwe organy, by dostosowały ramy prawne i praktyki w celu chronienia działaczy społeczeństwa obywatelskiego przed atakami i nienawiścią, którą według doniesień szerzą niektóre gazety, a także by stworzyły warunki, w których działacze ci mogliby wykonywać swą pracę bez strachu i ryzyka odwetu;

22. ponownie podkreśla znaczenie wolności słowa jako jednej z głównych wartości Unii Europejskiej; uważa, iż sprawą kluczową dla dziennikarzy jest pełna niezależność; jest poważnie zaniepokojony pogorszeniem się sytuacji w zakresie wolności mediów oraz niskimi standardami zawodowymi i etycznymi wśród pracowników mediów w Czarnogórze; głęboko ubolewa nad tym, że w dalszym ciągu dochodzi do ataków na dziennikarzy i własność mediów; odnotowuje, że rząd Czarnogóry powołał komisję do zbadania ataków na dziennikarzy; wzywa właściwe organy, by wdrożyły zalecenia tej komisji oraz sporządziły spójny rejestr oskarżeń oraz ostatecznych wyroków skazujących; uważa, że dla pogłębienia standardów demokratycznych zasadnicze znaczenie ma niezależność mediów publicznych korzystających z niezależności redakcyjnej oraz stabilnego i trwałego finansowania; podkreśla, że odpowiedzialność za stworzenie atmosfery tolerancji dla odmiennych poglądów spoczywa na wszystkich przedstawicielach sceny politycznej i mediów; podkreśla, że oświadczenia publiczne wspierające wolność mediów mogą stworzyć atmosferę prowadzącą do poszanowania i ochrony dziennikarzy; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie między przedstawicielami mediów w sprawie przeglądu kodeksu etyki zawodowej, będącego pierwszym krokiem na drodze do poprawy samoregulacji mediów; uważa za niezbędne przyjęcie jasnych ram prawnych określających zasady dotyczące struktury własności i finansowania mediów;

23. jest zdania, że przejrzyste podejście do totalitarnej przeszłości, obejmujące otwarcie archiwów tajnych służb, stanowi krok w kierunku dalszej demokratyzacji, rozliczalności i siły instytucji;

24. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przepisy antydyskryminacyjne zostały niemal całkowicie dostosowane do dorobku prawnego UE; zachęca władze do usunięcia pozostałych niedociągnięć dotyczących dyskryminacji rasowej i przepisów dotyczących kar; wzywa władze, by udostępniły Radzie ds. Walki z Dyskryminacją wszelkie niezbędne zasoby finansowe i administracyjne; przyznaje, że osiągnięto pewien postęp w dziedzinie integracji społecznej i edukacji Romów, jest jednak zaniepokojony wysokim odsetkiem uczniów przedwcześnie porzucających naukę oraz niskim odsetkiem Romów w łącznej liczbie uczniów; wzywa do wsparcia inicjatyw na rzecz poprawy dostępu ludności romskiej do mieszkań, opieki zdrowotnej, edukacji i zatrudnienia, a także upodmiotowienia kobiet romskich i edukacji uczennic pochodzenia romskiego; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki odpowiednich organów na rzecz ochrony praw osób LGBTI podczas drugiej Parady Równości, która odbyła się bez zakłóceń; jest jednak zaniepokojony faktem, iż ataki na członków i działaczy społeczności LGBTI nadal trwają; wzywa podmioty polityczne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, by zwalczały powszechną wrogość i przemoc wobec mniejszości seksualnych, zwłaszcza poprzez działania polegające na edukowaniu i informowaniu opinii publicznej w celu zmiany postaw oraz poprzez organizowanie szkoleń dla funkcjonariuszy policji, prokuratorów i sędziów;

Środa, 11 marca 2015 r.

25. z zadowoleniem przyjmuje ulepszenia ram prawnych z myślą o prawach osób niepełnosprawnych; zauważa, że dalsze działania są niezbędne, aby ramy te były zgodne z dorobkiem UE; wzywa rząd do przyspieszenia postępów dokonywanych w zakresie dostępności budynków dla osób niepełnosprawnych i ubolewa, że większość instytucji państwowych i lokalnych, w tym wybranych budynków priorytetowych (takich jak parlament i sądy), wciąż nie jest dostępna dla osób niepełnosprawnych; pozostaje zaniepokojony wysokim odsetkiem uczniów niepełnosprawnych, którzy porzucają naukę po ukończeniu szkoły podstawowej lub średniej; zwraca uwagę, że należy zapewnić dostateczną przejrzystość funduszu na rzecz rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz jego wydatków;

26. podkreśla potrzebę dalszego umacniania wdrażania i prowadzenia działań następczych w zakresie ustaw i strategii dotyczących dzieci oraz zapewnienia odpowiednich możliwości; wzywa do poprawy jakości edukacji dla wszystkich dzieci oraz do podejmowania dalszych wysiłków na rzecz wspierania dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji; podkreśla znaczenie rozszerzenia reformy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości dla nieletnich także na dzieci w postępowaniach administracyjnych, cywilnych i karnych w celu sprzyjania szerszemu dostępowi do wymiaru sprawiedliwości;

27. jest zaniepokojony niewielkimi postępami pod względem praw kobiet, równouprawnienia płci, reprezentacji kobiet w polityce i na rynku pracy oraz zwalczania przemocy domowej; w związku z tym podkreśla pilną potrzebę szybszych postępów, jeżeli chodzi o prawa kobiet, równouprawnienie płci, reprezentację kobiet w polityce i na rynku pracy, a także zwalczanie przemocy domowej; w związku z tym wzywa do większego zaangażowania parlamentu, bardziej usystematyzowanej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, zwiększenia zdolności instytucjonalnych, w tym pogłębienia współpracy między instytucjami opieki społecznej a organami ścigania; apeluje, by prawa ofiar były podstawą wszystkich środków oraz by dołożono wszelkich starań w celu zapobiegania aktom przemocy domowej, dochodzenia w tych sprawach, karania sprawców i zapewniania odszkodowań ofiarom;

28. z zadowoleniem przyjmuje politykę Czarnogóry zmierzającą do tworzenia atmosfery tolerancji i integracji wszystkich mniejszości narodowych; zdecydowanie zachęca władze Czarnogóry do dalszej ochrony wielonarodowej tożsamości regionu Zatoki Kotorskiej oraz do umocnienia współpracy kulturalnej i gospodarczej tego regionu z sąsiadującymi państwami członkowskimi UE;

29. z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż wolność przekonań, sumienia i religii jest nadal zapewniona i egzekwowana; zauważa, że napięcia utrzymują się między serbskim i czarnogórskim kościołem prawosławnym, szczególnie w kwestiach dotyczących własności; wzywa do przyjęcia nowej ustawy o prawnym statusie wspólnot religijnych;

30. zachęca rząd do wdrożenia zrównoważonych reform gospodarczych, w tym przepisów prawnych dotyczących mechanizmów antykonkurencyjnych, tak aby pobudzić konkurencyjność i przezwyciężyć niedoskonałości strukturalne, zlikwidować ogromną szarą strefę, a także ogólnie poprawić warunki prowadzenia działalności gospodarczej; wzywa do pogłębienia dialogu społecznego między różnymi partnerami; ponadto wzywa do zwiększenia zdolności kształtowania i koordynowania polityki gospodarczej, w tym zaangażowania w publiczne konsultacje, również w celu zmniejszenia różnic regionalnych; podkreśla potrzebę skutecznego zwalczania uchylania się od płacenia podatków; jest zaniepokojony tym, że niejasne przepisy prawne i sądowe – w tym dotyczące udzielania zezwoleń, procedur administracji podatkowej i egzekwowania umów – mogą pociągać za sobą ryzyko dla podmiotów gospodarczych i podważać zdolność Czarnogóry do przyciągania inwestycji zagranicznych; podkreśla pilną potrzebę rozwiązania sporów handlowych z zagranicznymi inwestorami, którzy są kluczowi dla gospodarki Czarnogóry; podziela obawy dotyczące braku namacalnych postępów na rynku pracy oraz utrzymującego się wysokiego bezrobocia młodzieży i bezrobocia długotrwałego, dlatego wzywa do wprowadzenia aktywnych instrumentów rynku pracy;

31. odnotowuje, że dialog między obiema stronami przemysłu wciąż jest niewystarczający i wzywa do dalszego wzmocnienia praw osób zakładających nowe związki zawodowe; z zadowoleniem przyjmuje zmiany w prawie pracy w celu uregulowania praw pracowników w przypadku upadłości; zachęca rząd do przyspieszenia prac nad pierwszym programem zatrudnienia i reform społecznych, tak aby określić najważniejsze problemy stojące przed Czarnogórą w zakresie polityki zatrudnienia, integracji społecznej i ograniczania ubóstwa oraz znaleźć rozwiązanie tych problemów;

32. pochwala wdrożenie ustawy o małych przedsiębiorstwach oraz fakt, że Czarnogóra przystąpiła do unijnego programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME); wzywa do przyspieszenia wdrażania systemów wsparcia sektora publicznego dla MŚP, które są jedną z wiodących sił napędowych rozwoju gospodarczego;

Środa, 11 marca 2015 r.

33. w dalszym ciągu jest poważnie zaniepokojony opóźnieniami w zakończeniu postępowania upadłościowego największego producenta przemysłowego Czarnogóry – fabryki aluminium KAP – które stanowi naruszenie zobowiązań nałożonych na ten kraj w układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu; wzywa rząd i zainteresowane strony do znalezienia trwałego rozwiązania dla fabryki KAP zgodnie z zasadami pomocy państwa zawartymi w tym układzie oraz w oparciu o zasadę przejrzystości i praworządności;
34. wyraża ubolewanie, że Czarnogóra zignorowała nakaz cypryjskiego sądu dotyczący sprzedaży KAP, i wzywa Czarnogórę do pełnego uznania odpowiednich decyzji wydanych przez organy sądowe państw członkowskich UE;
35. zachęca Czarnogórę do kontynuowania postępów w dziedzinie ochrony środowiska i zmiany klimatu poprzez wzmocnienie zdolności administracyjnych, opracowanie zrównoważonej polityki energetycznej i wspieranie przyjaznego środowisku modelu ekonomicznego sprzyjającego inwestycjom, tak aby zapewnić zgodność z unijnym dorobkiem w dziedzinie ochrony środowiska i klimatu; przypomina o konieczności sporządzenia krajowej strategii energetycznej, która brałaby pod uwagę wiele różnych odnawialnych źródeł energii, a także o konieczności poszanowania dziedzictwa naturalnego oraz obszarów chronionych i obszarów uznawanych na szczeblu międzynarodowym; pilnie wzywa do konsultacji w sprawie projektów transgranicznych;
36. apeluje o dalekosiężne planowanie rozwoju turystyki na wybrzeżu oraz o stworzenie silnych mechanizmów przeciwdziałających degradacji środowiska i zapobiegających korupcji w obszarze planowania przestrzennego i budownictwa;
37. z zadowoleniem przyjmuje aktywne uczestnictwo i konstruktywną rolę Czarnogóry we współpracy regionalnej i międzynarodowej, a także w procesie regionalnego pojednania; gratuluje rządowi, że w pełni dostosował swoje działania do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, oraz zachęca władze do dalszego uzgadniania stanowiska w ramach polityki zagranicznej kraju ze stanowiskiem UE, szczególnie w obecnej sytuacji zagrożenia międzynarodowym terroryzmem; gratuluje rządowi, że – oprócz Albanii – jest jedynym rządem z krajów Bałkanów Zachodnich kandydującym do UE, który w pełni zgadza się ze stanowiskiem i decyzjami UE dotyczącymi sytuacji na Ukrainie; wzywa władze Czarnogóry do zacieśnienia współpracy z międzynarodowymi partnerami politycznymi i gospodarczymi w celu wzmocnienia odporności kraju na naciski zewnętrzne i próby destabilizacji kraju i regionu; z zadowoleniem przyjmuje udział tego kraju w misjach cywilnych i wojskowych UE, NATO i ONZ;
38. wzywa wszystkie państwa członkowskie NATO, a zwłaszcza państwa członkowskie UE należące do NATO, by aktywnie wspierały proces przystąpienia Czarnogóry do sojuszu z myślą o zwiększeniu bezpieczeństwa w regionie Morza Adriatyckiego, w którym wszystkie pozostałe kraje należą już do NATO;
39. zachęca Czarnogórę do rozwiązania pozostałych nieuregulowanych kwestii dwustronnych z państwami sąsiadującymi na możliwie wczesnym etapie procesu akcesyjnego, w konstruktywnej i dobrosąsiedzkiej atmosferze; przypomina o potrzebie jak najszybszego rozwiązania wciąż nierozstrzygniętych kwestii dotyczących wytyczenia granic i sukcesji z Chorwacją, Bośnią i Hercegowiną, Serbią i Kosowem; zachęca do dalszej współpracy z państwami sąsiadującymi poprzez dzielenie się doświadczeniami związanymi z negocjacjami akcesyjnymi; z zadowoleniem przyjmuje uzyskanie przez Czarnogórę statusu obserwatora w Traktacie karty energetycznej;
40. wzywa do bezzwłocznego rozstrzygnięcia kwestii granicznej z Chorwacją w drodze wzajemnego porozumienia, a w przypadku braku możliwości zawarcia takiego porozumienia wzywa do rozwiązania sporu przed Międzynarodowym Trybunałem Sprawiedliwości w Hadze, zgodnie z zasadami i przepisami prawa międzynarodowego;
41. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Czarnogóry.
-